

سوالات آزمون نهایی درس: تاریخ (۳)	پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۳/۱۱
نوع و تعداد صفحه: ۲	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	نام و نام خانوادگی:
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایشارگران، داوطلبان آزاد و متقاضیان ایجاد و یا ترمیم سابقه تحصیلی			
(داخل و خارج از کشور) - خرداد ۱۴۰۴			
مرکز ارزشیابی و تسهیل کیفیت نظام آموزش و پرورش			Azmoon.medu.ir
ردیف	سوالات (پاسخ برگ دارد)		
نمره			

۰.۷۵	جمله‌های صحیح یا غلط را مشخص کنید. (هر مورد ۰.۲۵)	
۱	الف - انقلاب باشکوه انگلستان باعث شد تا مجلس به عنوان منشأ قدرت شناخته شود. ب - نمایندگان مجلس شورای ملی در موافقت با اعطای امتیاز نفت شمال، دولت را مکلف به انجام مذاکره با شوروی کردند. ج - دولت موقت ملی به دنبال شکست سپاه عثمانی از نیروهای اتفاق مثلث در جریان جنگ جهانی اول، فروپاشید.	
۰.۷۵	کدام یک از گزینه‌های سمت چپ با شماره‌های سمت راست در ارتباط است؟ (در ستون سمت چپ یک مورد اضافی است). (هر مورد ۰.۲۵)	
۲	۱- رهبر مردم در ماجرای نوز بلژیکی الف - آیت‌الله مدرس ۲- طرفدار مشروطه مشروعه ب - آیت‌الله طباطبایی ۳- جدی‌ترین مخالف قرارداد ۱۹۱۹ ج - شیخ فضل‌الله نوری د - آیت‌الله بهبهانی	
۰.۵	جاهای خالی را با کلمات زیر تکمیل کنید. (دو مورد اضافی است). (هر مورد ۰.۲۵) (فتح‌المبین - بیت‌المقدس - مروارید - نقاب) الف - نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی، در عملیاتی موسوم به اسکله‌های عراق را منهدم کرد. ب - خرمشهر، طی عملیات از اسارت دشمن بعثی آزاد شد.	۳
۰.۵	گزینه‌های مناسب را انتخاب کنید. (هر مورد ۰.۲۵) الف - در کدام گزینه، مراحل قدرت‌یابی آقامحمدخان به درستی بیان شده است؟ ۱- انتخاب تهران به عنوان پایتخت - غلبه بر لطفعلی‌خان زند - سرکوب طغیان حاکم گرجستان - تاج‌گذاری در تهران ۲- تاج‌گذاری در تهران - غلبه بر لطفعلی‌خان زند - برچیدن حکومت افشاریه - انتخاب تهران به عنوان پایتخت ۳- فرار از شیراز به استرآباد - تصرف نواحی شمالی و مرکزی - انتخاب تهران به عنوان پایتخت - غلبه بر لطفعلی‌خان زند ۴- فرار از شیراز به استرآباد - انتخاب تهران به عنوان پایتخت - غلبه بر لطفعلی‌خان زند - تصرف نواحی شمالی و مرکزی ب - دولت دکتر مصدق برای مقابله با تحریم‌های اقتصادی انگلستان، چه برنامه‌ای را اجرا کرد؟ ۱- اقتصاد بدون نفت ۲- بازپس‌گیری حوزه نفتی جنوب ۳- تمایل به برقراری رابطه با شوروی ۴- جلوگیری از تصویب قرارداد الحاقی	۴
۰.۵	به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید. (هر مورد ۰.۲۵) الف - کدام یک از متفکران دوره قاجار، تاریخ‌نویسی سنتی را به شیوه علمی نقد کرد؟ ب - کدام سبک معماری دوره قاجار، از تلفیق عناصر معماری فرنگی و ایرانی پدید آمد؟	۵
۲	تعریف اصطلاحات یا مفاهیم تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف - مسئله شرق; ب - مجمع تشخیص مصلحت نظام;	۶
۲	مقایسه پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۱ نمره) الف - وضعیت سیاسی ژاپن بین دو جنگ جهانی را با وضعیت سیاسی آن پس از جنگ جهانی دوم مقایسه کنید. ب - گرایش سیاسی و شیوه مبارزاتی حزب ملل اسلامی و سازمان چریک‌های فدایی خلق را با هم مقایسه کنید.	۷
۲	اظهارنظر و قضاوت: (هر مورد ۱ نمره) الف - به نظر شما چرا انگلیسی‌ها هم‌زمان با آغاز سلطنت رضاشاه، تصمیم به تقویت کشور آلمان گرفتند؟ ب - به نظر شما چه عواملی موجب فروپاشی شوروی در سال ۱۹۹۱ میلادی شد؟	۸
صفحه ۱ از ۲		

سؤالات آزمون نهایی درس: تاریخ (۳)		پایه: دوازدهم		رشته: ادبیات و علوم انسانی		تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۳/۱۱	
تعداد صفحه: ۲		مدت آزمون: ۹۰ دقیقه		ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران		نام و نام خانوادگی:	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایتارگران، داوطلبان آزاد و متقاضیان ایجاد و یا ترمیم سابقه تحصیلی				مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش			
(داخل و خارج از کشور) - خرداد ۱۴۰۴				Azmoon.medu.ir			
ردیف		سؤالات (پاسخ برگ دارد)					
نمره							
۹		توصیف، فهرست و طبقه‌بندی اجزا یا ویژگی‌های پدیده‌های تاریخی: (هر مورد ۰.۵ نمره) الف - روش تاریخ‌نگاری جدید بر چه اصولی استوار است؟ (ذکر یک مورد کافی است.) ب - دو مرکز علمی و آموزشی مهم دوره قاجار را نام ببرید. ج - مهم‌ترین خواسته‌های مهاجرین را در جریان مهاجرت صغری بنویسید. د - رضاشاه در جهت تضعیف روحانیت و ضدیت با دین چه اقداماتی انجام داد؟ (ذکر دو مورد کافی است.) ه - یک مورد از تغییرات لایحه انجمن‌های ایالتی و ولایتی را در دوره نخست‌وزیری علم بنویسید. و - رهبران جنبش‌های ضد استعماری در سودان و الجزایر را نام ببرید.					
۱۰		گاریست شواهد و مدارک تاریخی: (هر مورد ۰.۵ نمره) متن زیر را به دقت خوانده و سپس به سؤالات طرح شده، پاسخ مناسب دهید. «پس از موفقیت کودتا، زاهدی نخست‌وزیر شد و اعلام حکومت نظامی کرد. دکتر مصدق و تعدادی از همکاران و یاران نزدیکش دستگیر و سپس محاکمه شدند. احزاب و گروه‌های سیاسی و روزنامه‌های مخالف، غیر قانونی اعلام شدند و منحل گردیدند. یک سال و اندی پس از کودتای ۲۸ مرداد، حکومت پهلوی با انگلستان و آمریکا درباره مسئله نفت به توافق رسید و به موجب قراردادی، تولید و فروش نفت ایران را به کنسرسیومی از شرکت‌های نفتی انگلیسی، آمریکایی، هلندی و فرانسوی واگذار کرد. بر اساس این قرارداد مقرر شد که کنسرسیوم به مدت ۲۵ سال نفت ایران را استخراج کند و به فروش برساند و نیمی از سود خالص را برای خود برداشته و در مقابل، نیمی از سود خالص خود را به کشور ما بپردازد.» الف - وضعیت احزاب، پس از کودتای ۲۸ مرداد به چه شکل بود؟ ب - یک مورد از مفاد کنسرسیوم نفتی را بنویسید.					
		تشریحی: (تحلیل زمینه‌ها، علل، آثار، نتایج و پیامدهای تاریخی)					
۱۱		یک مورد از علل ضعف و رکود بخش کشاورزی و تجارت را در دوره نادرشاه بنویسید.					
۱۲		چرا روحانیون در دوران قاجار، از نظر مالی دارای استقلال بودند؟					
۱۳		چرا احداث راه آهن شمال به جنوب در دوره رضاشاه، با منافع انگلستان سازگار بود؟ (ذکر یک مورد کافی است.)					
۱۴		کدام عوامل در فاصله بین دو جنگ جهانی، موجب بی‌اعتباری جامعه ملل شد؟ (ذکر دو مورد کافی است.)					
۱۵		علت قیام مردم قم را در ۱۹ دی ماه ۱۳۵۶ بنویسید.					
۱۶		هدف از تشکیل نهاد جهاد سازندگی چه بود؟					
۱۷		دو پیامد مهم انقلاب صنعتی را بنویسید.					
۱۸		چرا شاهان قاجار، توانایی استفاده از قدرت استبدادی و اختیارات نامحدود خود را نداشتند؟					
۱۹		دستاوردهای قرارداد نفتی ۱۹۳۳ را برای ایران بنویسید.					
۲۰		دو مورد از دستاوردهای فرهنگی و معنوی دفاع مقدس را بنویسید.					
		موفق باشید					
جمع نمره		۲۰					
صفحه ۲ از ۲							

راهنمای نمره‌گذاری آزمون نهایی درس: تاریخ (۳)	پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۳/۱۱
تعداد صفحه: ۳	مدت آزمون: ۹۰ دقیقه	ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران	
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایتارگران، داوطلبان آزاد و متقاضیان ایجاد و یا ترمیم سابقه تحصیلی (داخل و خارج از کشور) - خرداد ۱۴۰۴	مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش	Azmoon.medu.ir	
ردیف	راهنمای نمره‌گذاری	نمره	

۱	الف) صحیح ب) غلط (به جای موافقت با اعطای امتیاز نفت شمال، نمایندگان، مخالف با اعطای امتیاز بودند). ۹، ص ۱۱۸ ج) صحیح	درس ۲، ص ۲۶ (۰،۲۵) (۰،۲۵) درس ۶، ص ۸۸	۰،۷ ۵
۲	۱) آیت‌الله بهبهانی (یا) گزینه «د» ۲) شیخ فضل‌الله نوری (یا) گزینه «ج» ۳) آیت‌الله مدرس (یا) گزینه «الف»	درس ۵، ص ۶۶ درس ۵، ص ۷۰ درس ۶، ص ۹۱	۰،۷ ۵
۳	الف) مروارید ب) بیت‌المقدس	درس ۱۲، ص ۱۵۶ درس ۱۲، ص ۱۵۷	۰،۵
۴	الف) گزینه ۳ (یا) «فرار از شیراز به اِستِراباد» تصرف نواحی شمالی و مرکزی - انتخاب تهران به عنوان پایتخت - غلبه بر لطفعلی‌خان زند ب) گزینه ۱ (یا) «اقتصاد بدون نفت»	درس ۳، ص ۳۲ درس ۹، ص ۱۲۲	۰،۵
۵	الف) میرزا فتحعلی آخوندزاده ب) کارت پستالی	درس ۱، ص ۵ درس ۴، ص ۵۹	۰،۵
۶	الف) از قرن هجدهم، هم‌زمان با کاهش قدرت امپراتوری عثمانی، دخالت کشورهای اروپایی در بالکان (۰،۵) به بهانه حمایت از اقلیت‌های قومی و دینی افزایش یافت. این دخالت‌ها به مسئله شرق معروف شده بود. (۰،۵) ب) با بروز پاره‌ای از اختلاف‌ها میان مجلس شورای اسلامی و شورای نگهبان مشکلاتی در اداره کشور به وجود آمد. از این رو، به فرمان حضرت امام (ع)، مجمع تشخیص مصلحت، مرکب از مسئولان عالی‌رتبه کشور و صاحب‌نظران برجسته، تشکیل شد تا به اختلافات میان مجلس و شورای نگهبان رسیدگی کند. کلید واژه: (تشکیل به فرمان امام (ع) - رسیدگی به اختلاف مجلس و شورای نگهبان - مرکب از مسئولان، نمره تعلق گیرد). درس ۱۱، ص ۱۴۹	درس ۶، ص ۸۳	۲
۷	الف) در فاصله دو جنگ جهانی، نظامیان هدایت سیاست داخلی و خارجی ژاپن را در اختیار گرفتند و این کشور را در جهت اهداف توسعه طلبانه نظامی سوق دادند. آنان همچنین از جامعه ملل خارج شدند و به کشورهای همسایه از جمله چین لشکرکشی کردند و به همراه آلمان و ایتالیا کشورهای محور را شکل دادند. (۰،۵) اما پس از شکست در جنگ جهانی دوم، ژاپن، صنعتی‌ترین کشور آسیا، به اشغال آمریکا درآمد. قانون اساسی جدید آن کشور، دموکراسی را تقویت و قدرت سیاسی را از اختیار امپراتور و فرماندهان نظامی خارج کرد و به نمایندگان منتخب ملت سپرد. (۰،۵) کلید واژه: (تسلط نظامیان - توسعه طلبی نظامی - لشکرکشی و حمله - اتحاد با آلمان و ایتالیا - تسلط آمریکا - دموکراسی - تضعیف غیرنظامیان، نمره تعلق گیرد). ب) حزب ملل اسلامی با آرمان برپا کردن حکومت اسلامی به نبرد مسلحانه روی آورد. (۰،۵) سازمان چریک‌های فدایی خلق از همان ابتدا با الهام از افکار مارکسیستی به مبارزه مسلحانه روی آوردند. (۰،۵) درس ۸، صص ۱۰۴ و ۱۱۲ درس ۱۰، صص ۱۳۳-۱۳۴		۲
۸	الف) کمی از مشکلات اقتصادی کشور آلمان بکاهند (۰،۵) و با این همکاری، مانع از افتادن آلمانی‌ها به دام کمونیسم شوند. (۰،۵) ب) مشکلات اقتصادی و سیاسی در اتحاد جماهیر شوروی به مرور زمان، اعتراضات مردمی را افزایش داد (۰،۵) و بلوک غرب نیز با استفاده از دستگاه رسانه‌ای خود به آنها دامن می‌زد. (۰،۵) درس ۷، ص ۹۸ درس ۸، ص ۱۱۱		۲

راهنمای نمره‌گذاری آزمون نهایی درس: تاریخ (۳)		پایه: دوازدهم	رشته: ادبیات و علوم انسانی	تاریخ آزمون: ۱۴۰۴/۰۳/۱۱
تعداد صفحه: ۳		مدت آزمون: ۹۰ دقیقه		ساعت شروع: ۷:۳۰ به وقت تهران
دانش آموزان روزانه، بزرگسالان، آموزش از راه دور، ایثارگران، داوطلبان آزاد و متقاضیان ایجاد و یا ترمیم سابقه تحصیلی (داخل و خارج از کشور) - خرداد ۱۴۰۴		مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزش و پرورش Azmoon.medu.ir		
ردیف	راهنمای نمره‌گذاری			
نمره				

۳	الف) ۱- ارزیابی رویدادهای تاریخی با استفاده از روش تحقیق علمی، ۲- بهره‌برداری از منابع و اسناد و مدارک معتبر و گزینش و نقد آنها، ۳- استفاده از زبان ساده و به دور از تکلف برای بیان یافته‌های علمی، ۴- استفاده از نتایج تحقیقات علمی چون باستان‌شناسی، زبان‌شناسی، جغرافیا، جامعه‌شناسی و اسطوره‌شناسی در مطالعه تاریخ. (هر مورد نیم نمره؛ ذکر یک مورد کافی است). درس ۱، ص ۶ ب) مروی (۰،۲۵) و سپهسالار (یا شهید مطهری) (۰،۲۵) درس ۴، ص ۵۳ ج) ۱- ایجاد عدالت‌خانه (دادگستری) ۲- عمل به قانون اسلامی (هر مورد ۰،۲۵) درس ۵، ص ۶۷ د) ۱- دستور داد روحانیون لباس‌های مخصوص خود را کنار بگذارند. ۲- به دستور وی، دفترخانه‌های شرعی تعطیل شدند. ۳- دخالت روحانیون در مسائل اجتماعی اکیداً ممنوع اعلام شد. ۴- عزاداری سیدالشهدا غدغن شد. ۵- از انجام پذیرفتن بسیاری از آداب مذهبی به شدت جلوگیری به عمل آمد. (هر مورد ۰،۲۵؛ ذکر دو مورد کافی است). درس ۷، ص ۹۷ ه) ۱- برداشتن دو قید مسلمان بودن و مرد بودن از شرایط انتخاب‌کنندگان و انتخاب‌شوندگان ۲- حذف قید سوگند خوردن به قرآن مجید و تبدیل آن به سوگند خوردن به کتاب آسمانی. (هر مورد نیم نمره؛ ذکر یک مورد کافی است). درس ۱۰، ص ۱۲۸ و) مهدی سودانی (۰،۲۵) و امیر عبدالقادر (۰،۲۵) درس ۶، ص ۷۹	۹
۱	الف) احزاب، غیر قانونی اعلام شدند و منحل گردیدند. ب) ۱- کنسر سیوم به مدت ۲۵ سال نفت ایران را استخراج کند و به فروش برساند. ۲- کنسر سیوم نیمی از سود خالص را برای خود برداشته و در مقابل، نیمی از سود خالص خود را به کشور ما بپردازد. (هر کدام نیم نمره؛ ذکر یک مورد کافی است). درس ۹، ص ۱۲۶	۱۰
۰،۵	۱- کاهش شدید نیروی انسانی در بخش کشاورزی به دلیل نیاز تشکیلات نظامی به نیروی رزمنده، ۲- دریافت مالیات‌های سنگین از مردم برای تأمین هزینه‌های نظامی، ۳- ناامنی حاصل از اشغال بخش‌هایی از نواحی غربی و شمالی ایران (هر کدام نیم نمره؛ ذکر یک مورد کافی است). درس ۲، ص ۲۲	۱۱
۰،۵	به سبب نظارت بر موقوفات (۰،۲۵) و دریافت وجوهات شرعی (۰،۲۵) درس ۴، ص ۴۸	۱۲
۰،۵	۱- دسترسی انگلستان به منابع نفتی در مناطق شمال ایران و انتقال آن به خلیج فارس (برای حمل به اروپا) را آسان می‌نمود. ۲- در صورت پیشروی روس‌ها در شمال ایران، انگلیسی‌ها می‌توانستند نیروهای خود را به سرعت به شمال بفرستند و مانع نفوذ آنها شوند. (هر کدام نیم نمره؛ ذکر یک مورد کافی است). درس ۷، ص ۹۶	۱۳
۰،۵	۱- آمریکا که خود پیشنهاد تأسیس جامعه ملل را داده بود، به عضویت آن درنیامد. ۲- خروج ژاپن، آلمان و ایتالیا، ۳- اخراج شوروی (هر کدام نیم نمره؛ ذکر دو مورد کافی است). درس ۸، ص ۹۹	۱۴
۰،۵	انتشار مقاله توهین آمیز نسبت به امام خمینی ^(ه) درس ۱۰، ص ۱۳۷	۱۵
۰،۵	عمران، آبادانی و رفع فقر (۰،۲۵) و محرومیت از روستاها (۰،۲۵) درس ۱۱، ص ۱۴۴	۱۶
۱	۱- گسترش استعمار و غارت کشورهای آسیایی و آفریقایی، (۰،۵) ۲- افزایش استثمار و بهره‌کشی از کارگران (در داخل اروپا) (۰،۵) درس ۲، ص ۳۰	۱۷
۱	۱- نبود ابزارهای لازم، مانند نظام اداری کارآمد و ارتش ثابت و حرفه‌ای ۲- نفوذ اجتماعی و دینی روحانیت و مراجع شیعه، ۳- قدرت سیاسی و نظامی ایلات ۴- نفوذ و دخالت قدرتهای استعمارگر (هر کدام ۰،۲۵ نمره) درس ۳، ص ۳۷	۱۸
صفحه ۲ از ۳		
۱	۱- سهم ایران نسبت به قرارداد قبلی اندکی افزایش یافت. (۰،۵) ۲- محدوده جغرافیایی قرارداد به میدان‌های نفتی شناخته شده جنوب کشور محدود گردید. (۰،۵) درس ۹، ص ۱۱۶	۱۹
۱	۱- تقویت اعتماد به نفس و احساس خودباوری و بروز خلاقیت در میان جوانان ایرانی، (۰،۵) ۲- تثبیت اقتدار نظام جمهوری اسلامی در دفاع از تمامیت ارضی کشور (۰،۵) درس ۱۲، ص ۱۶۳	۲۰
۲۰	جمع نمره	صفحه ۳ از ۳